

forum edukacyjne

Szkolne obchody Międzynarodowego Dnia Migrantów

Sylvia Kilanowska-Męczykowska,
nauczyciel konsultant CEN ds. języka polskiego
i pracy z uczniem z doświadczeniem migracji

W naszych szkołach słycać coraz więcej nowych języków. Mowa tu nie tylko o lekcjach języka angielskiego czy hiszpańskiego, ale o językach, którymi posługują się nowi uczniowie, którzy przybyli do nas z innych, czasami bardzo odległych państw. Uczniowie z doświadczeniem migracji, bo o nich mowa, to nie tylko cudzoziemcy, ale także osoby powracające (reemigranci), dzieci z rodzin wielojęzycznych i wielokulturowych, uchodźcy oraz repatrianci.

International Migrants Day to coroczne święto obchodzone na świecie 18 grudnia, ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 4 grudnia 2000 r. (rezolucja 55/93) w celu zapewnienia przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich migrantów. Data obchodów nie jest przypadkowa, bowiem 18 grudnia 1990 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwaliło Międzynarodową Konwencję o Ochronie Praw Wszystkich Pracowników – Migrantów i Członków Ich Rodzin (rezolucja 45/158)².

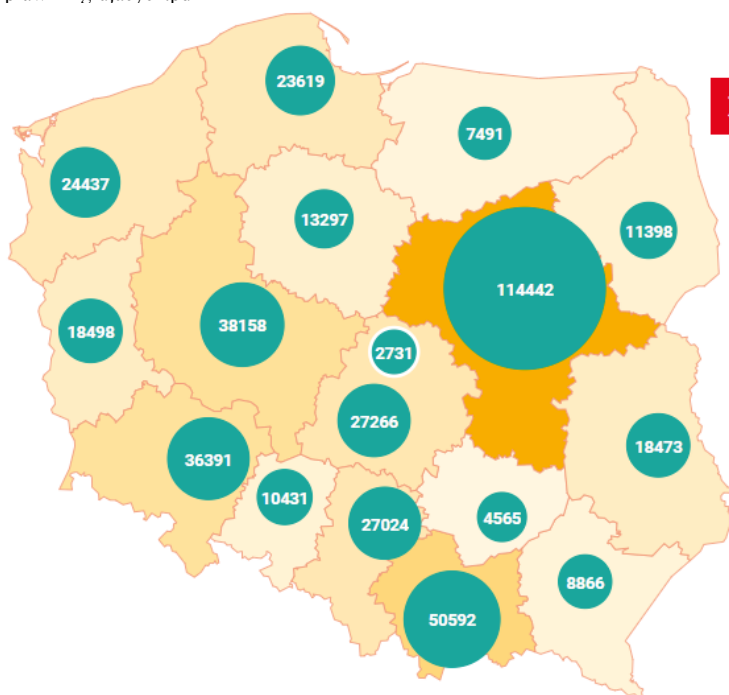
Jak podaje Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie, na świecie co 35 osoba jest migrantem, żyje i pracu-

je poza krajem swojego pochodzenia. Migranci stanowią część populacji we wszystkich państwach na świecie. Serwis Urzędu Do Spraw Cudzoziemców (www.migracje.gov.pl) przedstawia interaktywną mapę³, która pokazuje skalę migracji na terytorium naszego państwa:

W polskich szkołach słycać więc języki z różnych stron świata, choć w naszym województwie dominuje język ukraiński i rosyjski. Mamy zatem powód i okazję, aby świętować Międzynarodowy Dzień Migrantów.

² http://www.praca.ffm.pl/download/publikacje_onz/Konwencja_ws_ochrony_praw_migrujacych.pdf

³ <https://migracje.gov.pl/statystyki/zakres/polska/typ/dokumenty/widok/mapa/rok/2020/?x=0.6667&y=1.2064&level=1> (dostęp 03.11.2020)

PODZIEL SIĘ LUB POBIERZ

WAŻNE INFORMACJE

Mapa pokazująca Aktualne dokumenty dotyczy liczby cudzoziemców posiadających aktualnie ważne dokumenty uprawniające do pobytu w Polsce (nie mylić z liczbą wydanych zezwoleń na pobyt w danym roku). Nie należy także sumować danych dot. „aktualnych dokumentów” np. rok do roku, ponieważ danych tych nie należy kumulować. Aby uzyskać dane dot. np. liczby wydanych zezwoleń na pobyt należy w menu po lewej stronie wybrać opcję „wydane decyzje” oraz decyzje „pozytywne”.

PODSUMOWANIE

Razem wszystkie organy: **439615**
 Najwięcej Województwo Mazowieckie: **114442**
 Najmniej Szef Urzędu Ds. Cudzoziemców: **2731**
 Inne organy: **1936**

Co możemy zaproponować społeczności szkolnej? Pomysłów jest wiele, a część z nich można zaadaptować do dzisiejszej, zdalnej rzeczywistości edukacyjnej. Kilka inspiracji znajdzie Państwo w dalszej części artykułu.

Gry już dawno zdobyły serca polskich uczniów, więc możemy je wykorzystać także i z tej okazji. W ubiegłym roku na stronie internetowej Miasta Gdańska⁴ została udostępniona gra dydaktyczna „Poczuj się jak migrant”. Gra powstała właśnie z okazji obchodów Dnia Migrantów. Pierwszy raz rozegrano ją w Szkole Podstawowej nr 81 w Gdańsku, w której mieszczą się oddziały przygotowawcze. Gra jest przeznaczona dla uczniów klas V-VIII SP. Ta innowacyjna edukacyjna zabawa fabularna dotyczy tematu migracji, a przygotowana została przez Stowarzyszenie „Na Styku” do bezpłatnego wykorzystania przez szkoły. Pakiet materiałów w wersji elektronicznej znajduje się tu: <https://tiny.pl/727g9>.

Przykładowe elementy gry „Poczuj się jak migrant”

⁴ <https://www.gdansk.pl/wiadomosci/poczuj-sie-jak-migrant-bezplatna-gra-dla-szkol-do-pobrania,a,161093> (dostęp 03.11.2020)

Zdalne nauczanie ma też swoje plusy, nie ograniczają nas bowiem odległości i granice. Możemy skorzystać z okazji i zaprosić na spotkanie do naszej klasy **gości**, którzy podzielą się swoim doświadczeniem i opowiedzą o rodzinnym kraju. Będą to historie o przyjeździe do Polski, pierwszych trudnych chwilach, uczeniu się języka polskiego i poznawaniu naszej kultury. Gdzie szukać takich gości? Mogą to być rodzice naszych uczniów, członkowie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, a także nauczyciele, bo tych, pochodzących z innych krajów, również jest wśród nas coraz więcej. Przy okazji możemy z naszymi uczniami ćwiczyć formułę wywiadu, zachęcić ich do przygotowania pytań czy napisania artykułu do szkolnej gazetki.

Jeśli nie mamy możliwości zaproszenia gości, **zachęćmy naszych uczniów cudzoziemskich do opowiedzenia o sobie**, o swoim kraju i szkole, w której się uczyli. Niech staną się ekspertami, zaprezentują swoje pasje, pokażą mocne strony. Część lekcji może być poprowadzona w języku obcym dla ich polskich kolegów i koleżanek. Niech i oni na chwilę poczują się jak migranci! Porozmawiajmy później z klasą o tym, jak czuli się nasi uczniowie, gdy nie rozumieli ani słowa z przekazu, i co by im pomogło odnaleźć się w realiach polskiej szkoły. Taka lekcja kształcąca postawę empatii na pewno zapadnie w pamięć naszej klasie, jednocześnie wzmocni uczniów z doświadczeniem migracji.

Dobrym pomysłem na obchody Dnia Migrantów są **lekcje przedmiotowe odwołujące się do tematyki migracji**. Na godzinach wychowawczych możemy

np. skorzystać z filmów z cyklu „Narracje Migrantów”⁵. Historie nastoletnich uczennic Czechenki Fatimy i Wietnamki Hani pozwolą naszym uczniom spojrzeć na polską szkołę ich oczyma. Każdemu z filmów towarzyszą materiały dydaktyczne przygotowane przez Polskie Forum Migracyjne.

Ciekawe materiały na lekcje przedmiotowe znajdziemy na stronach Centrum Edukacji Obywatelskiej, w ramach projektów: *Porozwijajmy o uchodźcach*

⁵ <http://ffrs.org.pl/aktualne-dzialania/nm/materiały-pomocnicze-do-filmow> (dostęp: 03.11.2020)

(<https://migracje.ceo.org.pl>) oraz *Edukacja globalna* (<https://globalna.ceo.org.pl>). Wyszukiwarka przedmiotowa pomoże nam odnaleźć scenariusze z różnych przedmiotów: na biologii możemy opowiedzieć o „wędrującym DNA”, na lekcji języka polskiego dotyczącej Inwokacji z „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza – wysłuchać wywiadu z uchodźcą z Syrii, Lahoudem Toumą... Ogranicza nas tylko nasza wyobraźnia, a i tę możemy poszerzać. Wychodząc od uniwersalnego pojęcia DOMU, na plastyce możemy przyjrzeć się domom ludzi z różnych stron świata i modele takich domów zbudować. Naszym uczniom spodobać się też ćwiczenia z kaligrafii japońskiej czy arabskiej.

EDUKACJA GLOBALNA

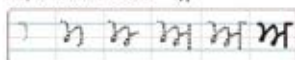
ROZMAWIAMY O UCHODźCACH

ك

-(A) as in Apple

Steps to write the letter "ك"

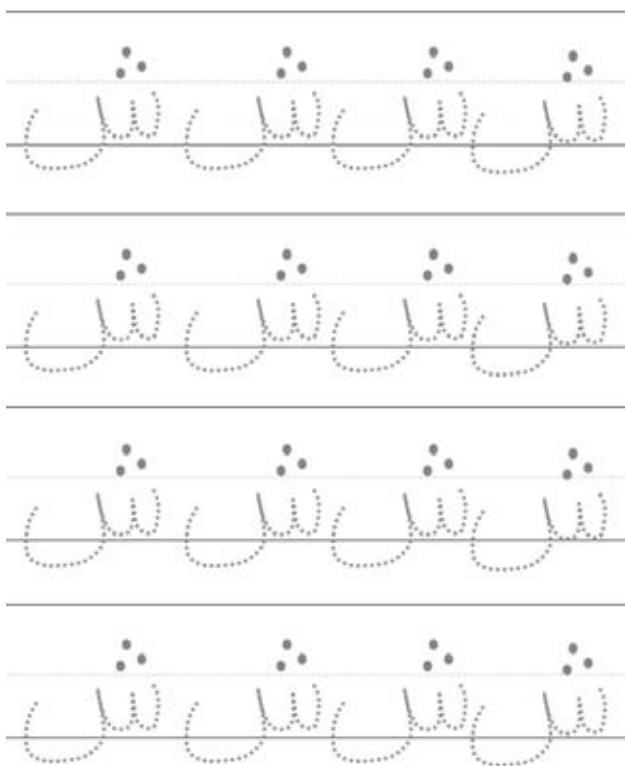
كزهره (Anaar)
Pomegranate

ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك
ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك
ك									
ك									
ك									
ك									

Name

Date

© Arabic Learning Materials, 2005

Inne pomysły na ciekawe projekty uczniowie, lekcje i zajęcia pozalekcyjne znajdziemy też na stronie Fundacji EMIC (<https://tiny.pl/727rs>).

Międzynarodowy Dzień Migrantów daje nam okazję do pogłębienia integracji. Niech nasi nowi uczniowie poczują się w naszych szkoła dobrze, niech drzwi naszych szkół pozostaną otwarte. Stwórzmy przestrzeń do wspólnego bycia ze sobą i dialogu. Może na początku będzie trudno, ale i my, jako społeczeństwo przyjmujące, na tym skorzystamy. Postawmy ten pierwszy krok...

